28987

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 69. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 25-го БЕРЕЗНЯ 1948. — No. 69. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 25, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ЗА 10-БІЛЬЙОНОВИЙ БУДЖЕТ НА ОЗБРОЄННЯ В НАЙБЛИЖЧОМУ РОЦІ

Вашингтон, 23 березня. — Годину й 10 мінут тривали наради президента Трумана в Білому Домі з начальниками генерального штабу в справі негайного озброєння країни. Хоч з конференції не оприлюднено комунікату, то кореспонденти, між ними Гаролд Гинтон з Ню Йорк Таймсу, довідуться, що кошти предявлених зброєнь мають досягти суми 10 більйонів в найближчім фіскальнім році. Має бути створених 5—7 нових дивізій армії, поставлених на воєнній стопі, замісць дотеперішних 2 і 1/3 дивізій; в повітряній силі має бути зорганізованих 55-70 боєвих груп, а у воєнній фльоті мають найтися наново кораблі, які хвилево були відстановлені від служби. Вони мусять дістати повну залогу і повний виряд. Найвищі військові урядовці й команданти, які явилися з цілим штабом знавців під проводом секретаря оборони, Джеймса Форестала, почулися сильнішими у своїх домаганнях після промови президента в конгресі за потребу загального військового вишколу і привернення закону про примусовий побір рекрута.

СЕНАТ ШВИДКО УХВАЛИВ ВІЙСЬКОВУ ДОПОМОГУ ГРЕЦІЇ, ТУРЕЧЧИНІ.

Вашингтон. — Після короткої дебати сенат „голосуванням на око" ухвалив подавляючою більшістю призначити $275,000,000 на повну військову допомогу для Греції й Туреччини. У палаті репрезентантів йде дискусія над цілою низкою законопроєктів, які мають на меті ухвалити військову допомогу для Греції, Туреччини й Китаю водночас із Пляном Маршала. Голова комісії закордонних справ у сенаті, Артур Ванденберґ, візвав сенаторів відкласти на бік всякі сумніви, а спішити на рятунок світу, загроженого комуністичною агресією. У палаті репрезентантів, голова такої ж комісії, Чарлз Ітон, запитався: „Чи нова цивілізація світу має посадити невільництво на троні кожної країни під контролею Росії?"

ЛИШЕ СИЛЬНА АМЕРИКА БУДЕ МАТИ ПРИЯТЕЛІВ

Вашинґтон. — Джозеф С. Ґру, недавній підсекретар стейту і давніший амбасадор до Японії, у своїм свідоцтві перед комісією збройних сил в сенаті, порівнав теперішні відносини у світі з відносинами перед другою війною, назвав американську демобілізацію після війни одним з найбільших історичних промахів і заявив, що Америка лише тоді буде мати сильних приятелів, коли сама буде сильною. Він домагався негайного привернення поборового закону і заведення загального військового вишколу.

Три представники фармерських організацій промовляли проти таких мір, кажучи, що вони не причиняться до оборони, що вони небезпечні для миру і що є шкідливі для молоді. Один з них подав проєкт, щоб завести вишкіл у каледжах та інших подібних установах, а добровольчу систему в армії вважав за вистарчальну для оборони країни.

ЗА ОБЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ ДІЄЦЕЗІЙ В АМЕРИЦІ.

Пасейк, Н. Дж. — Секретар Українського Православного Координаційного Комітету, о. Володимир Буката, подав до преси комунікат зо зборів Комітету з 18 березня 1948, які відбулися в Ню Йорку. В комунікаті сказано, що Координаційний Комітет докладає всіх зусиль в справі зєднання обидвох Українських Православних Дієцезій в Злучених Державах та що справа злуки є внутрішньою справою їх єрархії, духовенства і мирян. Координаційний Комітет складається зо законно обраних представників обох дієцезій.

ПРЕЗИДЕНТ ДІЄ ДЛЯ ПРИПИНЕННЯ ВУГІЛЛЯНОГО СТРАЙКУ.

Вашинґтон. — Президент Труман покористувався постановою закону Тефта, в якій сказано, що треба робити під час крайової конечности і видав розпорядок, щоб покликати до життя раду з трьох осіб для провірки фактів у справі страйку в шахтах мягкого вугілля. Звіт має бути предложений до 5 квітня. Щойно після звіту може президент зажадати відкликання страйку на 80 днів для охолодження умів, а в тому часі уряд може вести переговори між юнією й підприємцями в справі вирівнання непорозумінь і сповнення домагань.

ДОПИТИ НАД ЕКСПОРТОМ ДО РОСІЇ.

Вашинґтон. — Спеціяльна сенатська слідча підкомісія почала допити над урядовою політикою уділювання дозволів для вивозу продуктів до Росії й її сателітів. Допити переводить сен. Гомер Ферґусон, щоб довідатися, на скільки департамент торгівлі дозволяє вивозити машини, оливу до смарування машин та частини літаків, як теж і інші стратегічні предмети. Докищо нема ще загальної заборони („ембарґо") на експорт до Совєтів, одначе допити можуть дати підставу до ембарґа.

ДЮІ ГОСТРО КРИТИКУЄ ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ ТРУМАНА.

Олбані, Н. Й. — Губернатор Тамес Е. Дюі вийшов з прилюдними закидами проти неясної політики президента Трумана в закордонних справах і назвав її „хитливою". Він домагається, щоб президент оприлюднив факти для вияснення таких потягнень, як у справі Трієсту, Китаю, Палестини і ін. Крім того Дюі зажадав збільшення повітряної сили для оборонних цілей і віднови розвідчої служби, як це було за воєнних часів. Дотеперішню політику Трумана Дюі зясував як „збанкротовану дипльоматію".

Другий день нарад Річних Зборів Головного Уряду У. Н. Союзу

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ ЧЛЕНІВ ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ І КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ.

Одноголосно ухвалено їм заяви довіря. — Звіти Головних Радних прийнято без дискусії.

Джерзі Сити, вівторок, 23. березня. — Сьогоднішній другий день нарад річного засідання Головного Уряду Українського Народного Союзу пройшов в цілости на дискусії над звітами членів Головного Екзекутивного Комітету та Головної Контрольної Комісії. В дискусії забирали голос всі головні урядники, ставляючи різноманітні запитання. Вияснювальні відповіді давали звітодавці.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА.

В дискусії над звітом головного предсідника У.Н.С., Миколи Мурашка, заторкнено м. і. такі важливіші справи: 1. Злука запомогових організацій; 2. Скарга о. Клодницького проти „Свободи"; 3. Поширення друкарського підприємства та інтензивнішої кампанії на пресовий фонд; 4. Захист для старців і 5. Справа пропамятної книги членів У. Н. С. — ветеранів Американської Армії з другої світової війни.

Головний предсідник, відповідаючи на запити, виснив:

1. В справі злуки українських запомогових організацій в Америці У. Н. Союз — як це вже підкреслено в звіті — робив зі свого боку все можливе і робив це щиро та без лукавства. Протє, навряд чи це саме можна б твердити про інших партнерів, з представниками яких доводилось У.Н.С. переговорювати. Це й було причиною неуспіху під цим оглядом.

2. предсідник виявнив, що о. Клодницький вніс скаргу проти „Свободи" за надруковану в числі з 2-го травня м.р. статтю Дядюренка: „Ті, що матір розпинають", зазначуючи, що судова розправа відбудеться в цьому році.

3. Друкарський „б и з н е с" можна б поширити, як йде про замовлення на роботу. Проте, тепер ця справа ще не цілком актуальна, бо хоча вже вставлено нову велику друкарську пресу, то друкарня працює старими набиральними машинами (лайнотайпами). Дожидається замовлених вже перед двома роками нових лайнотайпів і тоді теж можна буде взяти до уваги збільшення друкарських робіт. Щодо інтензивнішої кампанії на пресовий фонд М. Мурашко вияснив, що до цього повинні причинитися насамперед союзовці на місцях. Коли б місцеві урядники приклали до цеї справи більше уваги та більших зусиль, тоді можна б вдвоє збільшити кількість жертводавців. Це треба мати на увазі в біжучому році.

4. Справа захисту для старців, як її наладнувалося в звітовому році, тепер відпадає, коли мати на увазі ухвалу конвенції та з огляду на застереження, пороблені адвокатом Сестер Служебниць у Филаделфії.

5. Пропам'ятна книга ветеранів другої світової війни була часто предметом нарад і турбот Еакзекутивного Комітету в звітовому році. Діло в тому, що на великі трудноші натрапляє збірка відповідних матеріялів, так що у висліді й самі ветерани дивляться досить скептично на можливість здійснення цього задуму.

(Докінчення на стор. 3-тій).

ВИКИДАЮТЬ ЗАДУРМАНЕНОГО ЗЕМЛЯКА

Большевицькі „Українські Щоденні Вісті" з 22-го березня повідоляють, що в Шикаго, Іл., був заарештований іміграційними властями та призначений на депортацію якийсь Петро Кушнір, що вродився в Україні 62 роки тому. В Америці він живе вже 43 роки, але не був громадянином. Він належить до „Юкрейнієн Амерікен Фратернал Юніон", отже українського відділу відомого міжнародного робітничого Ордену, органом якого й є большевицькі „Українські Щоденні Вісті". Доходження в справі депортації Кушніра ведеться у зв'язку зі загальною чисткою проти-американських комуністичних елементів.

„СВОБОДА"—ВІЛЬНА НАРОДНА ТРИБУНА

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА „СВОБОДИ", Д-РА ЛУКИ МИШУГИ.

Після звітів Головного Екзикутивного Комітету і Головної Контрольної Комісії в першому дні нарад річного засідання Головного Уряду У.Н.С., склав звіт головний редактор „Свободи", д-р Лука Мишуга. Його короткий зміст:

До важливих обов'язків щорічних нарад Головного Екзекутивного Комітету, Головної Контрольної Комісії та Головних Радних Українського Народного Союзу належить провірка стану і праці цеї найбільшої американсько-української народної організації. В засяг тієї праці входить теж офіційний орган УНСоюзу, український щоденник „Свобода" та його тижневий додаток в англійській мові, „Юкрейнієн Віклі". Провірка „Свободи" відноситься не тільки до її адміністрації, але теж до її редагування, її деології та взагалі до її духово-політичного обличчя. Головні урядники, виконуючи цей наданий їм народом почесний мандат, дають свій великий вклад у формування американсько-української думки, перетворюючи офіціяльний пресовий орган УНСоюзу в справжню вільну трибуну вільного народного голосу. Тому теж і не без причини „Свободу" загально вважається не тільки органом УНС, але й органом американських українців взагалі, що з черги зобов'язує як в редагуванні часопису, так і в провірці її напрямних та її ідеалів.

Світогляд та ідеали „Свободи"

Світогляд та ідеали „Свободи" вже для нікого не нові, бо ж вони вже понад 50 років б'ють з кожного її рядка і вже понад 50 років є серцем і душею УНСоюзу та цілого американсько-українського загалу. Світогляд „Свободи" — демократичний; ідеали „Свободи" — американські, тісно звязані з нашим українським походженням, з українською культурою та в и з в о л ьними змаганнями українського народу.

В дальшому звітодавець зупинився на становищі „Свободи" в наших американських справах, що їх постійно насвітлюється та вияснюється на сторінках газети. В своєму останньому посланні до Конгресу в справі міжнародного положення, президент Труман м. і. підкреслив, що в цю ґрізну хвилину, в яку загрожена свобода в цілому світі і коли очі всіх звернені на Америку, ми усі мусимо бути об'єднані духом і цілями, до яких змагаємо. Власне ці настанови є базою в праці редакції „Свободи", як в чисто американських справах, так і міжнародних, зокрема українських. Тому теж редакція в більшості ігнорує всілякі наклепи та брехні на Свободу і Союз, не дає місця на своїх сторінках на будь-які партійні спори і гризні, підкреслюючи з тим більшою увагою всі позитивні і конструктивні прояви н а ш о г о життя та постійно звертаючи увагу на всі внутрішні і зовнішні загрози для нього. Наше становище було виразно вияснене в статті такої ж назви, надрукованій в „Свободі" з 10-го лютого.

Зберігаючи повну об'єктивність та не входячи в партійну і гурткову гризню серед нової української еміграції в Европі, „Свобода" докладає всіх зусиль для злагіднення атмосфери та всіляко впливає на зосередження всіх сил для успішної оборни України та її визвольних змагань.

Ясно, що таке становище не здобуває „Свободі" популярности, але воно, по нашій думці, єдино правильне і корисне і тому теж „Свобода" теж в майбутньому буде його придержуватись. За минулий рік було з різних сторін багато і всіляких спроб в такий, чи інший спосіб перехилити „Свободу" на один, чи другий бік. Але ми твердо йдемо цим нашим прямим шляхом і ніщо нас з нього не зведе, а вже найменше всі ті брехні та інсинуації, що їх проти „Свободи" видвигається.

Для прикладу, якими то засобами пробується „воювати" проти „Свободи", навести б тільки безглузде повторювання поодинокими людьми „закиду", мовляв „Свобода" промовчувала боротьбу УПА. В останньому часі в одну „трибуну читача" в Европі попало навіть письмо одної людини з Америки, мовляв, „Свобода" зачала писати про боротьбу УПА щойно перед пів роком, себто від половини 1947. Ви

(Докінчення на стор. 3-тій)

АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ ЗАДЕРЖИТЬ ВЛАДУ В НІМЕЧЧИНІ

ГЕН. КЛЕЙ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ГОЛОВНОКОМАНДУЮЧИМ АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК В ЕВРОПІ.

Вашинґтон, 23 березня. — Пресовий секретар президента Трумана, Чарлз Дж. Росс, сьогодні тут офіціяльно повідомив, що управління Німеччини залишиться й надалі в руках Американської Армії і не буде передане департаментові стейту, як це свого часу було повідомлено та що мало наступити вже 1-го липня. Рівночасно повідомлено, що ген. Л. Д. Клей, який плянував піти у відставку цього року, задержить ще й на майбутнє пост американського ґубернатора в Німеччині та головнокомандуючого Американською Армією в Европі. Ці рішення винесено з огляду на з кожним днем збільшуване політичне напруження в Европі. Речник американського уряду заявив, що тепер „не час" на будьякі зміни на відповідальних американських постах в Европі та що Америка рішена повністю зберегти свої позиції в Німеччині, без огляду на совєтське становище та на совєтський бойкот Контрольної Ради Союзників.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ДОМАГАЮТЬСЯ СОВЄТСЬКИХ ВИЯСНЕНЬ В БЕРЛІНІ.

Берлін, 23 березня. — Команданти західних великодержав в Берліні заборонили своїм представникам брати будьяку участь в спільних нарадах з представниками Совєтського Союзу в поодиноких підкомітетах та відділах Контрольної Ради Союзників, як довго совєтський командант, маршал В. Д. Соколовський не вияснить та не виправдає свого демонстративного виходу зі засідання Контральної Ради.

АВСТРІЯ В БОРОТЬБІ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ.

Лондон, 23 березня. — Тут перебуває австрійський міністер закордонних справ, Карль Ґрубер. Сьогодні він заявив, що австрійський уряд з цілою силою поборюватиме большевицькі виконкоми та фабричні комітети в совєтській зоні і в жодному разі не дозволить, щоби в Австрії большевики повторили свою криваву забаву з інших окупованих країн.

ЗАПОВІДАЮТЬ БЕЗПОСЕРЕДНЮ ЗЛУКУ ТРЬОХ ЗАХІДНИХ ЗОН НІМЕЧЧИНИ.

Франкфурт над Майном, Німеччина, 23 березня. — Представники німецького самоуправління злучених амер. і британських зон з поспіхом приготовляються до участи в з д і й с н ювані американської Програми Европейської Відбудови. Сьогодні вони висловили переконання, що в найближчому часі наступить повна злука американської, британської та французької зон.

БРИТАНІЯ ОБСТОЮЄ СВОЮ РЕЗИГНАЦІЮ З МАНДАТУ В ПАЛЕСТИНІ.

Лондон, 23 березня. — Британський міністер закордонних справ, Бевин, і міністер колоній, Джонс, сьогодні заявили, що британія не змінить свого становища щодо Палестини й обстоює свою резигнацію з наданого їй ще небіжкою Лігою Націй мандату в цій країні.

ІТАЛІЯ ВІДКИДАЄ ЮГОСЛАВСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ ПОРОЗУМІННЯ ЩОДО ТРІЄСТУ.

Рим, 23 березня. — Речник італійського міністерства закордонних справ сьогодні заявив, що італійський уряд не має офіціяльного повідомлення щодо югославської пропозиції в справі заміни італійського Трієсту за італійську Ґоріцю. Проте, він заявив, що Італія відмовилася б переговорювати на базі відступлення Югославії міста Ґоріці в заміну за привернення італійської суверенности в Трієсті. В Білгороді речник Тіта заявив, що Югославську пропозицію в цій справі хибно зрозуміли та що Югославія не буде настоювати на передачу їй Ґоріці „в заміну" за Трієст.

СПРАВА ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ В РАДІ БЕЗПЕКИ.

Лейк Соксес, Н. Й., 23 березня. — Рада Безпеки О. Д. продовжувала сьогодні розглядати справу большевицького перевороту в Чехословаччині, зглядно совєтської участи в ньому і тим самим загрози для миру. Совєтський представник, А. Ґромико, переїхався при цій нагоді по західних союзниках, обвинувачуючи головно Америку, що вона „підняла галас" в справі Чехословаччини з метою відвернути увагу світу від своєї інтервенції в Греції, Італії та Франції. Американський представник назвав совєтські обвинувачення „фантастичними" і домагався дальше повного прослідження совєтської участи в чехословацькому перевороті та „колективних заходів" на покарання Совєтів, якщо видвигнені проти них обвинувачення викажуться правдиві.

АМЕРИКА ВИДВИГАЄ СПРАВУ ЧЛЕНСТВА ІТАЛІЇ В О.Д.

Лейк Соксес, Н. Й. 23 березня. — Сьогодні тут заявили з поінформованих джерел, що Америка вже, можливо, завтра видвигне та піддержуватиме справу прийняття Італії до Організації Об'єднаних Держав, проти чого большевики вже два рази надужили свого права вета. Маючи на увазі теж італійські вибори, Америка знову буде домагатися від Ради Безпеки провірити ще раз цю справу.

ВІЙСЬКОВЕ СКРІПЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІЦІЇ В ТРІЄСТІ.

Трієст, 23 березня. — Британський головнокомандуючий американсько-британською зоною Трієсту, ген. Ейрі, сьогодні повідомив, що він рішив дати відповідне військове підкріплення поліції в прикордонній зоні з Югославією. Він заявив, що він „з великою увагою слідкує за безпекою" на кордоні.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

РІЧНІ НАРАДИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ

Біля чотириста делегатів, представників відділів Українського Народного Союзу, зїзджаються що чотири роки на Конвенцію, щоб провірити діловодство організації та політичний напрям офіційного органу „Свободи" і вибрати Головну Екзекутиву, Головну Контрольну Комісію та Головних Урядників. Знов раз у рік зїжджаються головні урядники, щоб вглянути в працю екзекутиви, контролі та свою власну, а теж ближче обговорити нові складні проблеми, звязані з редагуванням та видаванням „Свободи".

Нагадуємо ті відомі речі, бо ще нині не всі розуміють громадський характер нашої організації. Те ж не всі визнаються у цьому, що всі важні громадсько-політичні справи, які ми обговорюємо в „Свободі" й щодо яких займаємо таке чи інше становище, є кожного року обговорювані й провірювані на річних нарадах Головного Уряду. У. Н. Союз зберігає таким чином свої давні ідеали, а теж і свою демократичну традицію. Саме через те він пригорнув до себе найсвідомішу частину нашого громадянства. Якраз тому, що він піддає себе постійно солідній контролі, він і постійно зростає в силу.

Цьогорічні наради Головного Уряду відбуваються у такому році, в якому хочемо дійти в організації до 50,000 членів, а в мастку до $10,000,000. Думаємо, що це вдасться осягнути. Звіти вказують, що вправді старі піоніри відходять до гробу, але виростають чи надходять нові сили. Те ж бачимо, що міняються часи і методи, але дух У. Н. Союзу — незмінний. В які цифри чи рахунки ми не вглянули б (що природне, бо ж це асекураційна організація!), ми завжди натрапляємо на щось, що не є **м а т е р і я л ь н е**, але духове та ідейне, яке помагає ширенні української ідеї в Америці чи в світі. Особливо цього року маємо добру нагоду ствердити, яку велику прислугу зробили ми публікаціями У. Н. Союзу в англійській мові справі зрозуміння визвольних змагань українського народу ширшими колами американського загалу, на що вказує, між іншим, теж і те, що Видавництво Єйльського Університету видає отсе третим накладом Історію України М. Грушевського.

У програмі звітів є теж звіт редакції „Свободи". Ним обняті такі найважніші питання з американської та української політики, які порушувано в „Свободі", а які вимагають додаткового вияснення і дискусії. Згадуємо за це, щоб загалові пригадати, що програма нарад Головного Уряду У. Н. Союзу обіймає, згідно з традицією, теж і найважніші, життєві питання нашого народу в Америці, як і українського народу взагалі. Ця наша згадка має ясну ціль: Хочемо теж і тим способом заохотити наш загал до дальшої праці в справі посилення ідейних рядів нашої організації.

Памятаймо: Бути в У. Н. Союзі, значить для свідомого українця збільшати ряди ідейних робітників та жертволюбивих громадян, яким доля українського народу лежить на серці дійсно глибоко.

Добра воля, що рятує життя

В СПРАВІ ЗГОЛОШЕНЬ МЕШКАНЬ І ПРАЦІ ДЛЯ НОВИХ ІМІГРАНТІВ.

Свого часу, приблизно перед двома місяцями, Злучений Український Американський Допомоговий Комітет у Филаделфії звернувся до всього американсько - українського громадянства зі закликом виповнювати та надсилати до його канцелярії посвідчення, хто може дати тимчасове приміщення і працю, чи допомогти в їх підшуканні для нових українських імігрантів. Цю акцію ЗУАДКомітет почав у зв'язку з актуальністю в Конгресі законопроекту Стратона, що передбачує позачергове допущення до Америки воєнних втікачів та переміщених осіб зі скитання по таборах т. зв. ДіПі в західній Европі. Діло в тому, що негайно після ухвалення цего законопроекту, без огляду на евентуальні зміни та поправки, які ще до нього можуть внести в Палаті репрезентантів, чи Сенаті, американський уряд своїм коштом поробить відповідні заходи для перевезення до ЗДА дозволеної ухваленим законом кількости нових імігрантів. З цеї виїмкової нагоди скористають насамперед ці скитальники, які матимуть на всякий випадок забезпечене в Америці бодай тимчасове місце замешкання та праці. Тоді вони зможуть приїхати на вільну американську землю на кошт уряду та без окремих афідевітів.

Всі американські етнічні групи поробили вже відповідні заходи та розгорнули широку кампанію за збіркою віповідних деклярацій щодо мешкання і праці, щоби в той спосіб уможливити якнайбільшій кількости своїх рідних вирватись зі скитання в Европі та почати нове життя в Америці. Не залишився назаді і наш Злучений Український Американський Допомоговий Комітет. І він теж негайно почав широку акцію за збіркою цих деклярацій, які опісля представником ЗУАДКомітету в Европі, адв. Романом Смуком, будуть предложені відповідним американським властям і на цій підставі буде допущена до Америки відповідна кількість нових українських імігрантів. Комітет позаду не залишився, але натомість далеко відстає наше американсько - українське громадянство, бо досі ще відносно тільки дуже мало людей виповнили ці декларації та надіслали до Комітету. Форми деклярацій вже були кілька разів друковані в українській пресі, їх теж розіслано на окремих бляикетах до всіх наших громад та їх церковних і світських організацій і товариств, як теж до оо. парохів. Сьогодні на іншому місці щераз передруковуємо форму такої деклярації в „Свободі". Цею деклярацією не перебирається жодних зобов'язань, за виїмком одного: бажання допомогти, якщо зайшла б така потреба. Підписання деклярації ще не означає, що з неї новий імігрант мусить скористати. Це тільки запевнення, власне, на всякий випадок. Це тільки добра воля допомогти, якщоб такої допомоги було потрібно. Але вже ця сама добра воля є великою допомогою, далеко більшою як навіть велика матеріяльна жертва. Вона ця добра воля, дослівно може врятувати життя багатьом з цих наших знедолених братів і сестер, яким пощастило вирватись живцем напереміну то з гітлерівської то сталінської м'ясорубки, але які досі ще того життя не врятували, скитаючись по злиденних таборах ДіПі в західній Европі. Наша добра воля і наше слово може їх врятувати. Тільки скажімо це слово, підписуючи надруковану на стор. 3-тій сьогоднішньої „Свободи" деклярацію, та висилаючи її негайно до канцелярії Злученого Українського Американського Допомогового Комітету у Филаделфії.

Співпраця замість боротьби

Франсес Перкінс, недавня секретарка праці, говорила в неділю 21 березня в синагозі Родеф Шолом в Ню Йорку про робітничі справи і остерігала робітництво, що політична акція робітничих юній, оперта на безупинній класовій боротьбі, доведе до руїни робітничого руху. На місце такої бортьби Перкінс дораджує юніям вичистити свій власний загумінок, сприйняти політику кооперації в збірних переговорах і накласти на себе самообмеження у праві до страйку.

Пані Перкінс у своїй промові призадумувалася над минувшиною робітничого руху і пригадала, що перша організація американських робітників, звісна під іменем Лицарів Праці, занепала якраз тому, що перемінилася на групу політичної акції. Замісць апелювати до розуму робітників і самим притримуватися завдань, покладених у своїх статутах, Лицарі Праці пустилися на політику. Коли після їхнього занепаду появилися інші робітничі організації і поросли в силу, то це сталося тому, що нові організації, навчені досвідом попередних, вступили на шлях здобування справедливої заплати не через політичний тиск, а через переговори і співпрацю з різними чинниками. Як взірець співпраці пані Перкінс вказала на кравецьку юнію жіночого одягу, яка є „творчою силою для поправи суспільного й культурного становища".

Імя пані Перкінс згадане тут прикладово, як визначної суспільної діячки, яка, як жінка, є прикладом, чого можна добитися в суспільнім житті, коли хто вживає свого розуму. Франсес Перкінс була 12 літ секретаркою праці в кабінеті президента Френклина Рузвелта і зрезигнувала з цього становища в 1945 році. Її імя згадується спеціяльно цього року з нагоди століття жіночого руху в Америці, який у минулому все називано еманципаційним рухом. Жіночий рух, хоч не осягнув ще всього, до чого прямує, проте довів до цього, що жінку поставлено тепер на рівні з мужчиною майже у всіх ділянках суспільного, а в великій мірі теж і політичного життя. Коли пані Перкінс дає тепер науку робітничим юніям, то це вказує на її переконання, що кожен суспільний рух має свої обмеження.

Коментатори, які згадують про осторогу пані Перкінс, вказують теж на осяги жіноцтва впродовж минулого століття. Подібно, як перед 100 роками проголошено Комуністичний Манифест з зазивом до еманципації робітників, появилася того самого року Декларація Сентименту, видана першою Жіночою Конвенцією американських жінок, яка відбулась у липні 1848 р. в містечку Сенека, в стейті Ню Йорку. Ця Декларація була основана на американській Декларації Незалежности з 1776 р., і домагалася для жінок права побирати освіту; права опіки над дітьми на рівні з чоловіками; права вести підприємства і виконувати професійні роботи; мати право до власної платні окремо від чоловіків і право набувати на власність недвижимі маєтки; право виступати в суді чи то як позовниця чи як пізвана і виконувати політичні права.

Для зрозуміння тих домагань треба пригадати, яке було суспільне становище жінки в тих часах. Ще в 1848 році жінка не мала права вважати платню за свою власність. Коли вона й заробила дещо, то ці гроші припадали на власність її чоловікові, він їх видавав як свої, не питаючися жінки. Закон дозволяв чоловікові жінку вибити, подібно як свою дитину. Жінка не мала права заключувати контракту, не могла робити тестаменту, не могла записувати маєтку дітям, навіть не могла противитися, коли чоловік віддавав діти на службу до чужих людей. Словом, жінка була „мертва" перед правом.

В тому часі відбувалася в Лондоні Світова Конвенція Проти Невільництва і з Америки виїхали на цю конвенцію такі жінки, які вславилися в тодішньому еманципаційному русі, а саме: Елизабет Кейді Стантон, Локрішія Мот, Ен Грін Филипс, одначе їх не прийняли на конвенцію, а дозволили їм сидіти за заслоною. Такі речі діялись тут 100 літ тому, а нині, як знаємо, засідає в світовій Організації Обєднаних Держав як визначна діячка пані Елінор Рузвелт, пані Клер Бут Лус промовляє на зібранні стейтової Торговельної Палати в Ню Йорку; Френсис Перкінс учить робітників, як їм поводитися як громадянам, Анна О'Гейр Мек Кормек пише з великим талантом статті про світові справи під своїм власним іменем в найбільш впливовім американськім щоденнику Ню Йорк Таймс, а імена таких визначних жінок, як Дороті Тамсон, Кетлін Мек-Логлін чи Перл Бак є загально відомі.

Перша світова війна незвичайно багато причинилася до признання права голосування для жінок в таких країнах, де вони ще його не мали. Друга світова війна виказала, що жінки можуть грати важну ролю в обороні краю на рівні з мужчинами, працюючи не лише в фабриках, але теж і при воєнних винаходах та при летунстві. Жінки, поборовши раз важкі пересуди минувшини проти себе, стають рівноправними під кожним оглядом, на який лише їхнє природне становище їм дозволяє.

Еманципація **р о б і т н и ц т в а** доходить уже до вершків. Пані Перкінс, маючи довгі роки в провід департаменту праці, сама зробила багато для еманципації робітництва. Коли ж тепер остерігає робітничі організації, то тому, що мусить бути границя в кожній суспільній боротьбі, отже і боротьбі робітничих юній. Еманципація жінок може стати прикладом цього, де кінчиться боротьба, а де починається співпраця. Безупинна боротьба доводить до занепаду, а співпраця до успіхів. Таке пригадує робітництву в століття початку еманципації жінок одна з найбільших прихильників робітничого руху.

Микола Чубатий.

Що може статися з Україною на випадок розгрому большевиків?

В Америці, а так само в Европі, багато українців живе під тим переконанням, що упадок червоного Кремля та кліки комуністичного Політбюра принесе автоматично визволення України. На ділі так не є, й це треба собі упритомнити та примінити наше поступовання до різних можливостей.

Що може статися на сході Европи на випадок упадку большевиків? Можливости є двоякі. Побідний англосаський світ може зберегти цілість російської імперії, або погодитися на її поділ та на повстання самостійних держав, чи нових бльоків самостійних держав звязаних в союзи держав. Одна та друга можливість не є виключена; за одною та другою розвязкою промовляють аргументи за і проти. В користь одної та другої розвязки працюють поважні сили серед урядових кол та в опінії англосаських громадянств.

Хто є за збереження російської імперії та чому?

За збереженням цілости російської імперії є в першу чергу росіяни, чи то монархістичного напрямку, чи демократичного. Вони по приході до влади большевиків виемігрували до Америки, позаймали тут впливові посади в урядових агенціях, по університетах, в пресі чи мистецтві та своїми впливами фанатично боронять неподільности Росії.

Вони переконують американців та англійців, що зло теперішного світу лежить виключно в пануванні большевиків та що по поваленню влади червоного Кремля на світі все буде добре. В цім напрямі немає між росіянами - емігрантами в англосаськім світі ніяких виїмків. Усі вони—згідні, що Росія повинна бути збережена в цілости і бути під проводом Москви. Вони виразно говорять, що усіми силами будуть боронити цілости Росії, а коли б хто намагався ділити Росію на національні держави, то тоді вони готові стати навіть разом з большевиками для оборони „родіни".

Росіяни-емігранти не признають ніяких політичних прав народам, поневоленим російським імперіялізмом. Вони що найбільше погодилися б на якусь культурну автономію для обкроєної України, але ніколи на її окрему державність.

Таку пропаганду приходиться протибольшевицьким росіянам легко вести завдяки незорієнтованости **п е р е с і ч н и х** американців про національний характер Росії та завдяки давній політиці Америки зберігати сильну Росію як противагу проти Японії.

(Докінчення на стор. 4-тій)

ВАЛЕРІЯН ПІДМОГИЛЬНИЙ

СОБАКА

Оповідання

I.)

Ранком несподівано засіявся густий, дрібненький дощик. Місто одразу поменшало, мов будинок присунувся до будинку, вулиці поскручувались, ніби були паперові, а люди забігали попід стінами. Тільки дерева підскочили одразу і зробились помітні серед сірого моря каменю. Вони розправляли галуззя, придушене раніш шарами липкого пилу та роз'їдене отруйним повітрям міста.

Тимергей не зважав на дерева й зневажливо дивився, як люди раптом зоклопотались і почали швидко ходити, піднявши комірці пальто та насолопивши капелюхи на поважні обличчя. Смішно було бачити, як вони позгинали стан, мов би несли на спині велику ношу.

Коли ж Тимергей побачив, що на ґанках з дашками починають скупчуватись пані в легеньких сукнях і сердито чекають, поки пройде цей дурний дощ, що може попсувати шовкові спідниці, його всього пересмикнуло з огиди.

Він хотів подумати про тих жінок щось нахабне й цинічне, але урядовець з довгою бородою, що біг йому назустріч, притиснувши до грудей шкурятяного портфеля, здивовано-злякано подивився на нього, бо Тимергей спокійно йшов у розхристаній тужурці.

— Чого ви дивитесь? — спитав Тимергей

Урядовець ще раз злякано зиркнув на нього та швидше проскочив далі. Але Тимергей навздогнав його і сказав:

— Слухайте, нагодуйте мене сніданком. Кавою й хлібом з маслом.

Урядовець спинився, і, піднявши догори свій портфель, закричав:

— Чого ви до мене причепились! Я зараз покличу...

Тимергей побачив, як сіпались його губи й тряслась борода.

— Йолоп ви, — переконано промовив він і пішов далі.

Урядовець зробив кілька кроків за ним, але дощик закапав йому за комірець, і він зігнувшись, як раніше, зашкутильгав своїм шляхом.

Тимергей пройшов два квартали й почув, як у нього вже мокріє натільна сорочка. Тоді він теж зійшов на ґанок, добув з кешені хустку і почав обтирати обличчя й руки.

— Мокре, того й витираю, — ввічливо пояснив він свої заходи поважній пані, що була пильно подивилась на нього.

Пані зміряла його величним поглядом, зморщила губи й відвернулася. Тимергей добре штовхнув її ліктем, засуваючи хустку в кишеню, поправив на голові кашкетку і знову вийшов під дощ.

Тепер він мав певний намір: зайти до Кнайбенка. Того певно не було вдома.

⁂

Кнайбенко дійсно був в университі. Цей фокт одразу підніс настрій Тимергея до радісного і він зайшов у кімнату, мов би залишити цидулку. А там замкнув за собою дверину і хвилюючись почав перекидати на столі книжки, шукаючи хліба. Но столі не було. У шухлядках теж. Щось подібне до страху почало ворушитись у Тимергеєвій душі; лишалось подивитись тільки в скриньці, а як і там не знайде хліба, тоді каюк. Буде голодний.

Розкрив скриньку, викидав усю білизну. Немає.

Тоді сів на стілець і взяв книжку. Перегортав її й подумав.

— А якби був знайшов, увесь з'їв би. А ні крихотки йому, мерзотникові, не лишив би.

— Йому — це Кнайбенкові.

Тимергей кинув книжку додолу; витягнув ноги й застогнав тихо й протяжно.

Він знав, що насувається на нього голодний сум, коли він усе згадував, усе проклинав, а від того ще більше хотілося їсти. А що Тимергей знав найменший відтінок цього упертого суму, він віддавався йому щораз з більшою насолодою.

Тимергей ліг на Кнайбенкове ліжко й застиг. Почав думати й пригадувати все. Пригадав, що до цього часу він тільки й робив, що будував високу й грубу стіну з книжок. Пригадав, як з кожною книжкою, вкладеною в стіну, щораз менше бачив він життя. Воно було десь там, ніби далеко від нього, одмежоване паперовою цеглою. Іноді тільки доносився гомін життя й намагався потурбувати його своїми барвами, але Тимергей не піддавався: він жив у своїй фортеці, як хотів.

Не стало грошей. Раптом розлетілася стіна, життя накинулось на Тимергея, почало шарпати його, зводити з людьми, що з ними він не мав нічого спільного, та примушувало писати в канцеляріях безглузді картки.

Коли ж йому стало до моторошности ясно, що він ненавидить картки й товстого діловода, що робив йому розпорядження, він кинув усе: канцелярію, картки, навіть лекції й улюблений паперовий мур.

Так, так, під три чорти все!

Ранком Тимергей прокидався й гадав про те, що до обіду йому нічого їсти. Ще й їсти не дуже хотілось, але зналось, що через дві години голод відчується. Робилося тоскно. Починало здаватися, що він ніколи нічого не їв і завсіди був голодний.

Тимергей знову протягався на ліжку, стискував руки, ховав у подушки голову й стогнав довго і тихо.

Трохи прочунявшись, він уперто мислив про те, що таке голод. Йому починало здаватися, що голод щось більше, ніж голе бажання їжі.

Пригадував смак різних страв і доводив себе до шаленства: схоплювався, абияк вбирався та біг по вулицю.

З'являлась тоненька ненависть до людей, розвивалася пишно й колючками своїми посмішкувато штиркала.

Про поважного пана з гарненьким ціпочком у руках, він гадав:

— Нажерся, тепер гуляє, перетравляє їжу й одночасно набуває сили на вироблення дітей.

До всіх жінок посміхався, моргав оком і шепотів:

— Певно на жіночій біржі курс підупав. Багато краму.

(Дальше буде).

В. Левицький.

М. ДРАГОМАНІВ ПРО ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

3)

„Шабля козацька інакше послужила б матері нашій Україні, каже Драгоманів, коли б вона, скасувавши нестерпную лядською неволю, не ділила людей на стани й не попускала займанщини (піль, лугів, маєтків), а повернула б всю Україну у вольності усього товариського люду українського". „От до того, що справити в наших дідів не стало розуму, коли вони складали козацьку державу, до того мусимо тепер після довгої і гіркої науки добиватись ми, їхні онуки, в котрих нема ніякої держави" (ст. 36-40).

„Своя воля кожному й вільне громадство й товариство людей й товариств" — ось та ідеальна національна ціль, яку пропагує Драгоманів і яку він називає „безначальством" (ст. 413.

Безперечно, погляди Драгоманова про ідеальну ціль визволення України були глибоко продумані. Тільки журба про повну національну волю українського народу, тільки змагання за повну незалежність і самостійність України, тільки зненавидість до всього чужого „державства й начальства" на українських землях могла подиктувати йому таку ціль.

А проте можна сперечатись, чи цей „безначальний ідеал" самостійности України Драгоманова був практично доцільний. Але саме про це ходило Драгоманову. Але саме до нього прямував Драгоманів, хоча не революційним шляхом, а еволюційним. Можна це назвать опортунізмом, однак цей опортунізм диктував йому жахливий стан українства на українських землях під неволею чужих держав.

Для повстання на Україні Драгоманів не бачив ніде грунту: українські вищі верстви були спольонізовані або зрусифіковані. Нечисленні групки свідомої української інтелігенції були за слабі, українське селянство було сирою, етнографічною масою.

„Хто поставив собі", каже Драгоманів, „конечну ціль громадської праці на Україні, тобто цілковите безначальство й цілковите громадство, — цей зрозуміє теж потребу докорінної зміни в теперішніх порядках: добиватись скасування царської й чиновницької самоволі, підкопувати державну централізацію, котра не дає жити нашій Україні". „Збільшити волю кожної особи в слові й праці, волю кожної людської породи, спілки, громади, країни — такі живі початки безначальних порядків, безпанських і безцарських, за які слід українським громадівцям у першу чергу боротись". (Ст. 53).

Драгоманів був проти сепаратизму українських земель від Росії, будучи переконаним, що українці під Росією скоріше можуть добитись своєї волі.

Змагаючи до корінної зміни державних порядків у Росії, він добачує у селянстві на Україні ту соціяльну силу, яка здібна є бути носієм цеї зміни та перевести її в дійсність. Тут Драгоманів визначує велике завдання українським громадівцям. „Найголовнішим їх завданням буде помагати тому, щоб як найбільша частина селянства зрозуміла те, як йому взяти всі свої справи безпосередно у свої власні руки".

Проповідь Драгоманова „йти в народ" набирає в нього іншого змісту, як у закликах російських революційних і соціялістичних груп під той час. Він підносить думку про цілковите посвячення людей науки службі селянству. „Тут отвирається перед нашими людьми науки широке поле громадської праці на нашій Україні". Він намічає шляхи й способи, як ця служба повинна виглядати.

Передусім, каже Драгоманів, — слід це підкреслити — „вся громадська праця на Україні повинна мати українську одежу — українство" (ст. 53). „Письменні люди на нашій Україні скрізь двічі одірвані від свого мужицтва: й через панство й через вичуку по чужих школах та звичку йти за людьми державної породи. Через те наші письменні люди по волі й по не волі тягнуть в бік московський, польський, угорський, німецький, аби й зовсім кидають свою країну. Письменний українець по більшій части працює для кого вгодно тільки не для своєї України ті її мужицтва... Ось через те ті люди між письменними українцями, котрі не хочуть, щоб де далі, то все більше Україна та її мужицтво тратили свої сили — мусять зарекатися не йти з України, мусять упертися на тому, що кожна людина, вийшовши з України, кожна копійка, потрачена не на українську справу, кожне слово, сказане не по українському — є видаток з української мужицької скарбниці, видаток, котрий при теперішніх порядках не звернеться їй ні звідки" (ст. 59-60).

„Тільки така людина, котрої праці й ради що дня потребує громада, стане їй люба та зростеся з нею так, що й громада може послухатись її думок і про зміну громадських порядків. Тільки осілість у громаді на Україні (земяцтво) з докладною, явно потрібною громаді працею, дає основу, на котрій можна толкуватись про те, якими способами на який час слід добиватися зміни громадських порядків, котру звуть то переміною (реформою), то переворотом (революцією" (ст. 62).

Велику вагу покладає Драгоманів до товариського (кооперативного) господарювання на Україні.

Таким способом наші письменні люди, що осядуть на Україні, „поможуть повиростати по громадам України пупишкам, з котрих попідіймаються паростї нових громадських порядків, що збільшуючись, далі випхнуть старі порядки новими, не здуманими тільки, а готовими для них людьми громадянами. А така служба мужицьких громад більш ще, ніж друга, потребує довгої осілости серед них" (ст. 74).

Драгоманів радить нарешті розпочати боротьбу проти російського державства й централізму негайно й задля цього добавитися громадської волі за помічю інших народів у Росії, що знаходяться в такому ж у ній становищі, як українці. Він пропагує, йдучи за Кирило-Методіївським Брацтвом, федерацію поневолених народів Росії та всесловянську федерацію, якої членами повинні стати українці. Він переконаний, що державні пута, котрі тепер плутаються на ногах українців, розпадуться тільки у*) вільній спілці всесловян" (ст. 96).

Такі основні думки Драгоманова про визволення України, висловлені нам у „Передньому Слові до „Громади".

Можна всяко думати про них. Але в одному не може й не повинно бути ні розходження, ні заперечення: Тільки велика й надмірна любов Драгоманова до України, що була для нього не пустою фразою, а великим болем його серця, який не давав йому ні спокою ні самозадоволення і штовхав його ненастанно до інтензивної і пайдної праці в користь України, тільки вона зродила в нього ці думки.

А в тім Драгоманів як великий український вчений, якому присвічував анархічний (безначальний) ідеал мав свій зразок. Знаменитий французький географ і приятель Драгоманова, Елізе Реклю, автор монументальної "Nouvelle geographique universelle" (Paris, 1875-94), був теж анархістом, зпід якого пера вийшла книга "La evolution, la revolution et l'ideal anarchique" (Paris, 1898. Bibliotеque socioloque, том 19). Тільки ж за цю книгу й за ідеал анархічний ніхто із земляків Реклю не нападав на нього. Навпаки, він усе користувався серед них загальною пошаною. Чим це пояснити? Нічим іншим, як тільки тим, що Реклю був членом державної нації, де вміють шанувати своїх заслужених людей, і учених, а Драгоманів був членом недержавної нації, на людях якої столітня неволя залишила жахливі сліди рабської психології, що велить свому очі виколювати й горла перегризати, але перед чужим паном стоять улесливо навшпиньках.

(Дальше буде).

*) Слов'янофільство Драгоманова і Кирило-Методіївського брацтва немало нічого спільного з російським слов'янофільством.

ДРУГИЙ ДЕНЬ НАРАД ГОЛ. УРЯДУ УНС.

(Докінчення зі стор. 1-шої).

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ ЗАСТУПНИКА І ЗАСТУПНИЦІ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА.

В дискусії над звітом заступника гол. предсідника, Г. Германа, заторкнено справу організації союзових спортових дружин, що мала б за завдання більше згуртувати молодь при Союзі. Г. Герман вияснив, що, по його думці, для приєднування молоді потрібно поширити не тільки спортову акцію, але теж намагатись організувати відповідно союзове товариське життя, як це він вже започаткував з клюбом „Молодь У.Н.С." в своїй місцевості.

Заступниці гол. предсідника, Марії Малевич, м. і. поставлено запитання, чи в Питсбурщині є молодечі відділи У.Н.С. та чи молодь проявляє активність. П-ні Малевич вияснила, що молодечі відділи є, та одначе загальна активність молоді натрапляє там на всілякі трудноші, як недостача приміщення та специфічні місцеві обставини, приналежність молоді до різних інших організацій і т. п.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ.

В дискусії над звітом головного секретаря, Дмитра Галичина, м. і. порушено такі важливіші справи:

1. Справу 193 відділів, що не приєднали ані одного нового члена.

Секретар вияснив, що до цих відділів головна канцелярія звертається писемно та взиває до праці, але тут вже листами не багато можна досягнути і потрібно ці відділи відвідати та особисто на них вплинути.

2. Справа задержання в організації членів суспендованих і тих, що відходять зі зворотом готівки. [illegible]

Секретар заявив, що з головної канцелярії висилається до кожного такого члена окремі листи з виясненням значення та користи з обезпечення в Союзі. Але й тут листами не завжди і не все можна досягнути; більше допомогли б місцеві урядники особистим контактом та переконуванням.

3. У відповідь на запит в справі дальшого членства тих, що мають виплачені свої вивінувальні грамоти, секретар вияснив, що їх тепер щораз більше та що перед виплаченням вивінувальної суми кожному з таких членів пропонується, щоби він знову обезпечив себе в Союзі.

4. Справа приступлення в члени Союзу нових імігрантів.

Секретар ствердив, що щораз більша кількість новоприбуваючих українців вписується в члени Союзу. Він з приємністю привітав факт, що деякі з цих нових імігрантів і нових членів вже навіть були вибрані урядниками відділів, а інші з новоприбуваючих з успіхом організують нових членів.

5. На запит в справі організаторів УНС гол. секретар вияснив, що старання і заходи дістати більше організаторів докищо були безуспішні і Союз має їх тільки трьох. В цьому році дістанемо ще одного організатора.

6. У відповідь на заторкнену справу збуту вже виданих та дальшої видачі Союзом книжок в англійській мові, Д. Галичин ствердив, що самі американці краще оцінили ці видання, ніж наш американсько-український загал, бо статистика виказує, що між покупцями є багато більше американських бібліотек, інституцій і приватних осіб ніж наших громадян, які ще досі не вміють оцінити тих високовартісних видань, що роблять таку велику прислугу українській справі. Секретар заявив, що Союз плянує дальші видання, але весь наш загал повинен ними більше заінтересуватись та не дозволити їм припадати порохом на книгарських полицях, чи в Союзовому магазині.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛОВНОГО КАСІЄРА.

В дискусії над звітом головного касієра УНС, Романа Слободяна, заторкнено і вияснено такі справи:

1. Запит: Чому організація з кінцем року мала в готівці аж пів мільйона долярів?

Відповідь: УНСоюз старається інвестувати свої фонди так, щоби з кінцем кожного року в касі було якнайменше готівки. Проте, з кінцем 1947 задержано дещо більше готівки, бо вже тоді були познаки, що в 1938 році можна буде дістати від інвестицій кращі відсотки. Це й виправдалось вже в перших місяцях цього року, бо коли раніше ми не могли одержати від бондів більше, як 2.5%, то сьогодні ми вже купуємо бонди, що приносять приблизно 3%.

2. На заторкнену справу спадкоємців в Европі та не пороблених своєчасно змін щодо спадкоємців в грамотах, головний касієр вияснив:

Під час війни Союз не міг, а тепер теж не може виплачувати посмертних запомог спадкоємцям, що живуть в Европі, з огляду на обставини, в яких опинився український нарід за залізною заслоною. Тому необхідно, щоби всі урядники відділів подбали про своєчасне переведення відповідних змін спадкоємців в грамотах членів УНС. Якщо члени не мають родин, то запис можна призначити на спадщину (естейт) члена.

3. На запит в справі стипендій Р. Слободян відповів:

Стипендії, як відомо, призначаються з народного фонду. Цей фонд обмежений, бо члени вплачують на нього тільки по 2 центи і з нього теж виплачується різні видання, дається жертви на народні інституції та гуманітарні цілі в Америці. Тому, що тепер приходить щораз більше прохань про стипендії, їх всіх не можна задовольнити і треба уділювати тільки незначні суми, які студентові не багато допоможуть. Чи не було б корисніше зужити ці гроші на видавництва та гуманітарні цілі? Щодо запомог для членів, їх уділюється згідні зі зміненим минулій конвенції статутом.

ОДНОГОЛОСНА ЗАЯВА ДОВІРЯ.

На цьому закінчено дискусію над звітами членів Головного Екзекутивного Комітету та прийнято їх, уділюючи Екзекутивному Комітетові одноголосно заяву довіря.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ.

В дискусії над звітами Головної Контрольної Комісії відповіді на запитання давав її голова, Дмитро Капітула. Головні урядники інтересувалися та хотіли знати в якому стані Кон. Комісія найшла майно Союзу та якого роду є інвестиції. Д. Капітула заявив, що все знайдено в найкращому порядку та що всі інвестиції є якнайкращі. Звіт Контрольної Комісії прийнято та уділено їй одноголосно вотум довіря.

Звіти з діяльности поодиноких головних контрольорів та головних радних прийнято без дискусії.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА „СВОБОДИ"

(Продовження зі стор. 1-шої).

читаєте Свободу і самі знаєте. Для рекорду до звіту долучений тільки загальний але довгий перегляд вісток і статей про УПА не з перед пів, але півтора року і не будьяких вісток, але провірених і в багатьох випадках оригінальних.

Подібний характер мають теж всі інші виступи та наклепи на „Свободу", над якими редакція переходить до порядку дня, бо вони самі відскакують від неї, як болото від колеса, що в розгоні.

Вільна Народна Трибуна

Обговоривши дальші подробиці основних принципів, що ними керується редакція в передаванні вістей та їх насвітлюванні і коментарах, редактор подав такий інтересний факт:

Переглядаючи проголошені в „Свободі" так звані „надіслані статті", кожний спостереже, що постійно придержуємося нашої старої традиції та друкуємо статті авторів різних політичних поглядів. Ви подиблете там націоналіста, соціяліста, радикала, лібералa, ви зустрінете голос українців різних поглядів, які різними шляхами змагають до одної мети, до здійснення одної ідеї. Це продовжується вже десятки років і, маючи до діла з видатними українськими журналістами і публіцистами різних національно-політичних партій, ми таки заставляємо їх співпрацювати, а вони таки зближуються духово та затирають свої партійні різниці і розбіжності в одному великому змаганні до здійснення ідеалу нації.

Окрему увагу звернув звітодавець на надруковані протягом минулого року фейлетони „Свободи" основніше вияснюючи головні настанови, що ними редакція керувалась при їх підборі. До цих засад належали головно: 1. Різнорідність; 2. Оригінальність і 3. Художня та виховно-інформативна вартість. Свій огляд фейлетонів звітодавець закінчив взятою з одного з них фразою: „вони несли радощі і смуток, але вони збуджували вдячність за те, що вони були".

На закінчення свого звіту д-р Л. Мишуга зупинився ще на відношенні читачів до „Свободи" та „Юкрейнієн Вікли", над постійними зусиллями під кожним оглядом поліпшити газету, як теж на її недомаганнях та потребах. Свій звіт редактор закінчив щирою подякою Редакції, Екзекутиві і Головному Урядові УНС за співпрацю а членам нашої організації та читачам „Свободи" за їх тепле відношення та щире намагання жертвами, статтями та дописами вдержати і скріпити це вільне українське слово на вільній американській землі.

КОМУНІКАТ

СЕКРЕТАРІЯТУ ПАН-АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Секретаріят Пан-Американської Української Конференції, вибраний на її першій пленарній сесії в Ню Йорку в днях від 18. до 21. листопада 1947, відбув своє перше повне засідання в днях від 5. до 8. березня в Ню Йорку. В нарадах взяли участь: голова ПАУК о. д-р Василь Кушнір, заступник голови д-р Лонгин Цегельський та касієр ПАУК Дмитро Галичин, як теж в характері дорадників були присутні члени УККомітету: Степан Шумейко, д-р Лука Мишуга, д-р Микола Чубатий, ред. Богдан Катамай, доц. Лев Добрянський та Евген Рогач. У висліді нарад рішено:

1. За згодою Українського Конгресового Комітету Америки, Комітету Українців Канади, Товариства Прихильників Української Культури в Бразилії та Об'єднаного Комітету Українців Аргентини, Парагваю і Уругваю затвердити на пості генерального секретаря ПАУК Степана Шумейка.

2. Негайно відкрити в місті Ню Йорк бюро Секретаріяту ПАУК. Заходи в цьому напрямку вже пороблено і в найближчих днях буде подана до загального відома адреса канцелярії ПАУК. Праця канцелярії буде ведена вже призначеним її окремим директором та поодинокими референтами під загальним наглядом генерального секретаря, відповідального за цілість праці перед цілим Секретаріятом ПАУК.

3. Створено пресову і культурну референтури та вибрано їх керівників.

4. Рішено почати випуск в англійській мові Українського Бюлетину, завданням якого буде інформувати американську та світову публичну опінію про біжучий розвиток подій в Україні, або з Україною та з українською справою зв'язаних. Бюлетин буде видаватися докищо два рази місячно, а перше його число повинно появитися вже в половині квітня. Крім Бюлетину ПАУК відповідно до потреби видаватиме теж пресові звідомлення в англійській мові.

5. Ххвалено проєкт окремого послання Секретаріяту ПАУК та рішено звернутись ним до українських політичних партій і груп в Европі, взиваючи їх до з'єднання сил і засобів для боротьби за звільнення України від російсько-большевицького поневолення.

6. Рішено робити конкретні заходи для скликання Всесвітнього Українського Конгресу, почінаючи від нав'язання контакту та виміни думок в цій справі з усіми вільними репрезентаціями українців в цілому світі.

Ню Йорк, 8. березня 1948.

ЗА СЕКРЕТАРІЯТ ПАНАМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ:

о. д-р Василь Кушнір, голова. Степан Шумейко, секретар.

КОМУНІКАТ

ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

В найближчому часі піде під розгляд Американського Конгресу новий імігранційний законопроєкт під назвою „законопроєкту Стратона".

На основі цього закону першенство в приїзді до Злучених Держав матимуть ці люди, яким Американські Допомогові організації зможуть забезпечити мешкання та якесь заняття, навіть тимчасове. Ці дані вже тепер необхідні нашим представникам в Европі і тому прохаємо увесь американсько-український загал, зокрема наших священників, горожанські клюби, усі брацтва та сестрицтва наших допомогових організацій допомогти в переведенні наступного перепису:

HOUSING AND EMPLOYMENT REGISTRATION

1) CITY ______ STATE ______

2) YOUR NAME ______

3) YOUR ADDRESS ______
Street number and zone

4) Your occupation ______ Single, Married or Widowed

5) How many children or dependents have you?

6) Would you accept a man, woman or family of ______ children of the new immigrants for a temporary lodging?

7) Would you help them to find any kind of employment in your locality

Просимо витяти цей бланкет, виповнити його читко та негайно переслати до:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

Зробіть це зараз, та дайте змогу одній українській родині почати нове життя.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

ЩОБ СПОВНИТИ ЯК СЛІД ОБОВЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

Що може статися з Україною на випадок розгрому большевиків?

(Докінчення зі стор. 2-гої)

Протисовєтські росіяни, очевидно, постійно повторяють, що вони мають на думці майбутню демократичну Росію, але простий розум каже, що Росія ціла і неподілена не може бути демократичною. Нині Росія посідає вже тільки меншину (49%) росіян, як же ж може меншина демократично панувати над 51% неросійською більшостю? Не говоримо вже про це, що Московія за час свого 800-літнього існування ніколи демократичних установ не мала та психічно російський нарід неприкмений до демократичного життя і толеранції зглядом других народів.

Хто та чому є за поділом Росії на природні частини.

Хоч російські емігранти мають ще нині великі впливи по різних установах англосаського світу й то більше в Америці ніж в Англії, проте вони таки не є в силі переконати урядові чинники, а також громадську опінію англосаських народів, що збереження цілости Росії є в їх інтересі. Пересічний американець чи англієць практично відрізняє большевиків від других росіян і він таки дереконаний, що імперіялістична політика Кремля це таки загроза з боку росіян, а не тільки комуністів.

Історія вчить, що не тільки большевики пруться нині через Дарданелі до Середземного моря, через Персію до Індійського океану, через Манджурію до Китайського моря, але це саме робила теж царська Росія та напевно буде робити кожна друга Росія, яка повстала б на руїнах російського червоного царату. Сильна та велика Росія непотрібна вже ні Америці ні Англії, бо сила Японії нині зломана і грізною стає для Америки не поконана Японія, але скріплена Росія. Зачинає навіть здобувати собі право горожанства переконання, що існування великої російської імперії не є корисне для Америки, що краще було б, щоб могутної Росії не було, а щоб на її місці повстали якісь менші держави чи союз держав без амбіцій поширюватися на полудне.

В цім другім випадку Америка могла би мати місце на повстання України як окремої політичної одиниці, як державної нації.

Що може сприяти, а що спиняти утворення Української Держави.

Немає сумніву, що російська пропаганда збере всі сили, щоб доказати, що Україна не може повстати як власна державна нація. Росіяни будуть страхати англосасів, що на випадок розпорошення Росії повстане на тих просторах хаос та що нові народи не будуть спосібні жити власним державним життям. Вже нині йде систематична публіцистична та наукова пропаганда з боку росіян, яка переконує світ, що Україна не є самостійною нацією та нею ніколи не була.

Захоплення росіянами катедр історії східної Европи на багатьох англосаських високих школах, облегчує їм вести тому роду наукову пропаганду. На жаль слід ствердити, що під тим оглядом ніде в світі немає таких реакційних поглядів на національні справи східної Европи як в Америці. Зрештою навіть в Англії такий знаток справ центральної та східної Европи як Сетон Ватсон не має зовсім ясного поняття про національну самостійність українців, як це видно з його останньої книжки: „Східна Европа між двома війнами 1918-1941".

Українцям ще треба багато працювати, щоб десятками літ запущене поле англосаської непоінформованости прочистити. Це що тепер робиться, це тільки малий початок.

Одначе є теж сили, що працюють проти вдержання російської імперії; це немов природні союзники українців. Туг належать всі народи поневолені Москвою. В останнім часі тими мимовільними союзниками України стали держави примусові сателіти червоної Росії — Польща, Румунія, Болгарія, Югославія та інші. У їхньому інтересі, щоб Росії — великана не було, якщо хотять існувати як самостійні нації". Певно, що непорозуміння поміж тими націями спиняють їх динаміку в акції на розсадження Росії-великана, тому треба змагати до цього, щоб акція народів, заінтересованих в розбиттю Росії, була скоординована.

Упредження та непоінформованість англосаського світу про Україну розбиває успішно саме життя, а зокрема боротьба українського народу за визволення продовж минулих 30 літ; а в останнім часі боротьба УПА. Хоч ця боротьба теж старанно закривана червоними та білими росіянами, проте вона стає що раз більше відомою та переконливим аргументом, що Україна зріла до самостійного національного існування.

Всі ці трудності чи прихильні обставини щодо справи визволення України повчають нас, що на американських українцях тяжить великанська історична відповідальність зорганізування великої акції в справі визволення України.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

З ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ БРОНСВИК, Н. ДЖ.

На скитальців і УПА.

Подається до відома Злученим Організаціям з Мідлеесекс і Сомерсет Кавнті, що 7. лютого відбувся баль получений з аматорською виставою (одноактова комедія), з чого було загального приходу $300.89. По відтягненні розходів осталося $91. Комітет ухвалив розділити їх по по половині на скитальців та Українську Повстанчу Армію, себто по $45.50, разом $91. Гроші вислано.

За комітет: **Дямян Кучевський**, голова, **Микола Василюк**, секретар і касієр.

МІСТО НЮ ЙОРК.

З викладової залі.

З приходом нових людей з української еміграції до нашої громади слідне змагання створити нову ділянку в її діяльності, а це популярно-наукові лекції. За цю справу взявся Культурно-Освітний Відділ Організації Самопомічі Нової Української Іміграції і вже показуються її успіхи.

З доручення Самопомочі запросило товариство „Дністер", від. 361 У. Н. Союзу проф. Микола Лисогіра з лекцією на своє місячне зібрання в суботу 13. березня. Як тему подав прелегент: „1848 рік в житті Галицької України". Лекція тривала 35 мінут і не перетяжила слухачів, які прийшли для іншої цілі на зібрання. Треба сказати, що проф. Лисогір надається своїм характером до популярно - наукових викладів. Він не виголошує промови, але спокійно і дбайливо реферує справу. Свою тему він обробив з точки потреб теперішности, а саме: на скільки 1848 дав підставу Галицької України розвинути своє національне життя до таких розмірів, щоб вони були готовими до зриву в 1918 році і до подій, які після того наступили, включаючи й останню трагедію українського народу та можливість нового перевороту. Подав теж інтересні подробиці як заперед сто років так і з пізнішої доби. Пожаданим було б, щоб лекцію проф. Лисогіра використали інші товариства для освідомлення своїх членів.

Іншого темпераменту є д-р Микола Сидор, який виголосив історичний реферат п. з. „Карпатська Україна в боротьбі" з нагоди 9-ліття проголошення незалежности Срібної Землі. Лекція відбулася в залі церкви св. Юрія при 7-мій вулиці в Ню Йорку під авспіціями Культурно - Освітного Відділу Самопомочі в неділю, пополудні, 14. березня. Її відкрив д-р Володимир Калина, як голова відділу і представив референта як учасника цієї історичної порії. Він працював тоді при боці першого президента, о. Августина Волошина.

Тому, що референт брав участь у формуванні першої влади, його доклад є причинком до історії України Коли д-р Сидор буде повторяти свою лекцію, хай прибере на це більше часу, щоб не потребував спішитися і щоб міг дати спромогу слухачам поставити більше питань. Цього бракувало після першої лекції, бо докладчик спішився з промовою до сусідної місцевости. Лекція тривала 45 мінут, а на неї треба було більше часу.

Р-р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Жертви на вічу 14. березня б. р.

Зложили: панна Оля Дмитрів $6; по $5: д-р Л. Мишуга, В. Гіль, А. Драган, Т. Кречковський, Д. Мадай, С. Гнира, М. Клапко, С. Гладкий, П. Чопик, Н. Починок, К. Колодій, І. Жулинський, Н. Петришин; по $3: о. сов. В. Лотович, К. Качала; по $2: В. Петрак, Рибак, А. Кулич, М. Баран, Миланія Милянович, Е. Крук, І. Микитка, М. Трусевич, І. Кошицку, А. Масаковська, Т. Васько, Ф. Савчук, М. Ліпка, Г. Когут, Н. Попович, А. Шаран, І Гусар; по $1: Андрєвський, А. Логин, Н. Малаховський, Марія Фурка, О. Зівік, І. Мікула, Плечин, І. Собель, П. Шарамович, А. Шарамович, С. Венгер, І. Вовк, Е. Нечесний, М. Баран, І. Клапко, В. Томчук, А. Гусар, І. Грабар, М. Юрків, К. Миць, Р. Дорош, В. Кушнір, Фурка, М. Перхун, Білобрам, С. Скородинський, К. Піддубчишин, П. Дмитрів, А. Мазур, Н. Н., Ю. Новак, І. Процик, І. Дубик, А. Зазуля, В. Ценько, Г. Ценько, Ценько, Ф. Жарський, М. Починок, М. Паздре, Н. Заяць, Я. Олсен, А. Корнало, А. Патриляк, М. Стегніцький, В. Бутковський, Позинок, І. Коцюба, М. Турчинський, Л. Кулич, М. Гріца, С. Гріца, Коста, А. Малик, С. Мазур, П. Дмитриха, О. Масаковська.

ГЕМТРЕМК, МИШ.

Свято Ольги Басарабової.

У неділю 15. лютого відсвятковано роковини смерти геройки українського народу, Ольги Басарабової. В церкві при Грейлинг Ст. відбулася панахида при участи численної публики, відправлена о. В. Білинським, який теж виголосив відповідну настроєву проповідь. Членки організацій: Золотого Хреста і Союзу Українок Америки улаштували гарний похід до церкви і з церкви. Такі манифестації викликають більше заінтересування і підносять настрій людей.

В год. 7.30 ввечір в Українській Хаті відбувся концерт, на якому явилося около 500 людей. Приявних привітала коротким промовою А. Мудра, а хор ім. І. Котляревського під управою Д. Атаманця після відспівання Американського Гимну запродукував пісні: „Ой рано, рано" і „Молитву Запорожця". Потім вступне слово виголосила К. Хомяк. Надійна співачка П. Зола відспівала прегарно дві народні пісні, а П. Геник вдеклямувала вірш: „На вічну память поляглим героям". Деклематорка виказала ще раз свій звісний талант.

„Отче наш" і „Стогне вітер", сольові точки, віддала знаменито Галина Машталяр-Матинявська і шкода лише, що вона так рідко тепер виступає прилюдно.

Студ. медицини Уляна Коваль, що недавно приїхала з Европи, виголосила головний реферат, який пригадав приявним рідний край і його трагічну долю.

У другій частині відспівав 3 пісні мужеський хор, який своїм добором пісень та красою й силою голосів зробив прегарне враження. Панна Шандак виказала прегарний оперовий голос у своїх сольових піснях, 8-літня школярка Трусь пописалася грою на фортепіяні, а два хлопці, які недавно приїхали з Європи, а це Липцан і Жертвай, відспівали аж 6 нових пісень, що то їх співає тепер У. П. А. і тим так захопили публику, що вона викликала їх раз-у-раз. Ярослава Хомяк в гарнім народнім строю віддеклямувала „Погасла Зоря", вірш, написаний її мамою спеціяльно на таке свято. Дострій на фортепіяні вела панна Атаманець.

На заклик пані Михальчук переведено збірку на працю Українського Конгресового Комітету і гроші переслано на згадану ціль тому, що У. К. К. веде працю для визволення України, за що саме згинула Ольга Басараб.

За Комітет Свята: **А. Мудра**, голова, **А. Біловус**, секретарка, **Марія Джумага**, касієрка.

Є НАД ЧИМ ДУМАТИ!—Це президент Фінляндії Ж. К. Пассіківі. Він дістав в руки „запрошення" Москви підписати договір про „спільну оборону".

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи дресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУА ДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

13,127 Ковальчик Теодора з с. Ганчова (Горлиці) від Ковальчик Евфрозини.

13,128 Філь Ілька з с. Городок (Лісько) від Філь Юрка.

13,129 Бортник Олеся з с. Кайків (Минськ) від Бортник Теодора.

13,130 Задерецький Романа і Федя з с. Лани (Бібрка) від Задерецька Магдалини.

13,131 Лисий Михайла з с. Жизномир (Бучач) від Павлишин Івана.

13,132 Федаш Длябога Ксені з с. Торки (Перемишль) від Длябога Володимира.

13,133 Ващук Филипа з с. Полове (Радехів) від Ващук Івана.

13,134 Тягнибок Льва і Івана з Яричова Нового від Кокодинський Віктора.

13,135 Чучман Татяни д. Василя від Гучман Пиндик Галини.

13,136 Циктар Василя з с. Скорадний (Лісько), Славич Андрія Жукотин (Турка), Гонимар Петра с. Антона з с. Росохате (Лісько) від Сливканич Івана.

13,137 Смеречинська Андрійович Юлії з Надвірної від Турянський Василя.

Голоситись на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

ТАРЗАН, ч. 1811. Вистріл у Тарзана.

Тарзан втратив терпеливість з причини повільности войовників і кинувся в сторону Педра, як він перебивався посеред корчів.

Педро втратив змисли з переполоху й перемучення і не знав, що робити.

Коли він побачив надбігаючого Тарзана, він думав, що це якийсь звір.

Зібравши рештки своїх сил, Педро підніс кріс і вистрілив.